TOÀ ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN LẠC SƠN** **TỈNH HÒA BÌNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 44/2023/HNGĐ-ST
Ngày: 22 - 9 - 2023
V/v ly hôn, tranh chấp về nuôi con

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LẠC SƠN - TỈNH HOÀ BÌNH

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên toà: Bà Nguyễn Thị Thanh Hoa

Các Hội thẩm nhân dân: Bà Bùi Thị Nhen; Ông Bùi Văn Lọt

- Thư ký ghi phiên toà: Bà Hoàng Thị Khánh Linh - Thư ký toà án nhân dân huyện Lạc Sơn.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lạc Sơn tham gia phiên toà: Bà Bùi Thị Phượng - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 9 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình. Tòa án nhân dân huyện Lạc Sơn xét xử sơ thẩm công khai vụ án thụ lý số: 71/2023/TLST-HNGĐ ngày 02 tháng 6 năm 2023 về tranh chấp hôn nhân và gia đình theo quyết định đưa vụ án ra xét xử số 32/2022/QĐXX-ST ngày 31 tháng 8 năm 2023 giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Chị Bùi Thị Sim, sinh năm 1988. Nơi đăng ký HKTT: xóm Luống, xã Thượng Cốc, huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình. Nơi cư trú: xóm Thượng Bầu, xã Xuất Hóa, huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình. Vắng mặt theo đơn xin xét xử văng mặt ngày 06/9/2023.

- Bị đơn: Anh Bùi Văn Quyền, sinh năm 1985. Địa chỉ: xóm Luống, xã Thượng Cốc, huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình. Vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Tại đơn khởi kiện và các lời khai trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa nguyên đơn chị Bùi Thị Sim trình bày:

Về hôn nhân: Chị Sim và anh Bùi Văn Quyền kết hôn năm 2010 trên cơ sở tự nguyện, không ai ép buộc, đăng ký kết hôn tại UBND xã Thượng Cốc, huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình và tổ chức kết hôn theo phong tục tập quán địa phương. Thời gian đầu, hai vợ chồng chung sống hạnh phúc. Từ năm 2013, hai vợ chồng thường xuyên xảy ra mâu thuẫn, bất hòa. Nguyên nhân là hai bên bất đồng quan điểm sống, hai vợ chồng thường xuyên cãi vã, xung đột, anh Bùi Văn Quyền nghiện rượu nên bị

loạn thần do rượu, gia đình phải đưa anh Quyền đi bệnh viện để điều trị nhiều lần nhưng sau khi chữa trị anh Quyền lại tiếp tục nghiện rượu, không thay đổi khiến mâu thuẫn vợ chồng trở nên trầm trọng. Hai vợ chồng ly thân từ năm 2022. Hiện nay, chị Sim xác định tình cảm vợ chồng không còn, mục đích hôn nhân không đạt được nên chị Sim đề nghị Quý Tòa giải quyết ly hôn với anh Bùi Văn Quyền.

Về con chung: Chị Sim và anh Quyền có 02 con chung là cháu Bùi Thị Minh Hằng, sinh ngày 16/12/2010 và cháu Bùi Minh Châu, sinh ngày 14/9/2019. Vợ chồng ly hôn, chị Sim đề nghị được trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cả hai con chung và chưa yêu cầu anh Bùi Văn Quyền thực hiện cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn.

Về tài sản chung: Hai bên tự thỏa thuận, không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Về công nợ chung: Không có, không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Ngoài ra chị Sim không có yêu cầu gì thêm.

Tại các lời khai trong quá trình giải quyết vụ án bị đơn anh Bùi Văn Quyền trình bày:

Về tình cảm: Anh Quyền và chị Bùi Thị Sim kết hôn năm 2010 trên cơ sở tự nguyện, không ai ép buộc, đăng ký kết hôn tại UBND xã Thượng Cốc và tổ chức kết hôn theo phong tục tập quán địa phương. Thời gian đầu, hai vợ chồng chung sống hạnh phúc. Từ năm 2022, hai vợ chồng thường xuyên xảy ra mâu thuẫn, bất hòa. Nguyên nhân là hai bên bất đồng quan điểm sống, hai vợ chồng thường xuyên cãi vã, xung đột khiến mâu thuẫn vợ chồng trở nên trầm trọng. Hiện nay, anh Quyền xác định tình cảm vợ chồng không còn, mục đích hôn nhân không đạt được nên chị Bùi Thị Sim đề nghị ly hôn tôi đồng ý.

Về con chung: Anh Quyền và chị Sim có 02 con chung là cháu Bùi Thị Minh Hằng, sinh ngày 16/12/2010 và cháu Bùi Minh Châu, sinh ngày 14/9/2019. Vợ chồng ly hôn, anh Quyền đề nghị được trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cháu Bùi Minh Châu và đồng ý để chị Bùi Thị Sim trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cháu Bùi Minh Hằng. Hai bên chưa phải thực hiện cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn.

Về tài sản chung: Hai bên tự thỏa thuận, không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Về công nợ chung: Không có, không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Ngoài ra anh Quyền không có yêu cầu gì thêm.

** Tại biên bản xác minh ngày ngày 24/8/2023 của Tòa án nhân dân huyện Lạc Sơn chính quyền địa phương nơi cư trú của chị Bùi Thị Sim và anh Bùi Văn Quyền có nội dung:*

Anh Bùi Văn Quyền và chị Bùi Thị Sim kết hôn năm 2010 trên cơ sở tự nguyện, tự do tìm hiểu và đăng ký kết hôn hợp pháp tại UBND xã Thượng Cốc,

huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình. Thời gian đầu vợ chồng chung sống hạnh phúc. Đến năm 2013 hai vợ chồng thường xuyên xảy ra mâu thuẫn, bất hòa. Nguyên nhân là do hai vợ chồng bất đồng quan điểm sống, anh Bùi Văn Quyền nghiện rượu nên bị loạn thần do rượu, anh Quyền thường xuyên đánh đập chị Bùi Thị Sim, gia đình đã đưa anh Quyền đi bệnh viện để điều trị nhiều lần nhưng sau khi chữa trị anh Quyền lại tiếp tục uống rượu, không thay đổi khiến mâu thuẫn vợ chồng trở nên trầm trọng. Khả năng đoàn tụ là rất khó.

Về con chung: Trong quá trình chung sống, anh Quyền và chị Sim có 02 con chung là cháu Bùi Thị Minh Hằng, sinh ngày 16/12/2010 và cháu Bùi Minh Châu, sinh ngày 14/9/2019. Hiện nay, chị Sim đang trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cả hai con chung.

Về điều kiện nuôi con của anh Quyền và chị Sim:

- Xét về yếu tố nhân phẩm, đạo đức: Chị Sim luôn giữ gìn tư cách, phẩm chất đạo đức có lối sống trong sạch, lành mạnh, luôn vui vẻ, cởi mở, hòa đồng. Anh Quyền nghiện rượu, thường xuyên đánh đập chị Bùi Thị Sim. Do đó, xét về yếu tố nhân phẩm đạo đức, chị Sim đủ điều kiện, anh Quyền không đủ điều kiện vì việc anh Quyền say rượu, đánh đập vợ sẽ gây ảnh hưởng đến tâm lý, tính cách của con nếu giao con cho anh Quyền trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục.

- Xét đến yếu tố kinh tế để nuôi con: Chị Sim có công việc chính là làm ruộng, ngoài ra khi chưa vào mùa vụ thì chị Sim còn đi làm thuê để kiếm thêm thu nhập, đủ điều kiện nuôi con. Anh Quyền có công việc chính hiện nay là làm ruộng, và thỉnh thoảng đi làm thuê để kiếm thêm thu nhập. Tuy nhiên, anh Quyền dùng thu nhập đó vào việc uống rượu, không dùng cho việc sinh hoạt chung của gia đình. Do đó, anh Quyền không đủ điều kiện kinh tế để nuôi con.

- Về thời gian chăm sóc, nuôi dưỡng con: Anh Quyền và chị Sim hiện đang làm việc tại địa phương nên có đủ điều kiện về thời gian chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con chung.

- Về chỗ ở: anh Quyền và chị Sim có chỗ ở ổn định nên đủ điều kiện về chỗ ở để nuôi con.

Phát biểu của Kiểm sát viên tại phiên tòa:

Về tố tụng: Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình công nhận việc chấp hành đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự của Thẩm phán, HĐXX và các đương sự từ khi thụ lý đến trước khi HĐXX nghị án.

Về nội dung:

- Về quan hệ hôn nhân**:** Xác định mâu thuẫn giữa chị Sim và anh Quyền đã trầm trọng, anh Quyền và chị Sim tự nguyện ly hôn là phù hợp quy định của pháp luật, nên đề nghị HĐXX chấp nhận.

- Về con chung: Đề nghị giao cháu Bùi Thị Minh Hằng và cháu Bùi Minh Châu cho chị Sim trực tiếp nuôi dưỡng. Chị Sim chưa đề nghị anh Quyền cấp dưỡng

nuôi con và anh Quyền không có quan điểm gì về vấn đề cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn nên đề nghị HĐXX chưa xem xét vấn đề cấp dưỡng nuôi con trong vụ án.

- Về tài sản chung; Về công nợ chung: Đề nghị không đề cập giải quyết.

- Về án phí: Đề nghị căn cứ vào Điều 147 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015, Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án buộc chị Sim phải nộp 300.000 đồng án phí ly hôn sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án; được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa HĐXX nhận định:

[1] Về tố tụng: Đây là vụ án hôn nhân và gia đình "Ly hôn, tranh chấp về nuôi con". Bị đơn là anh Bùi Văn Quyền có hộ khẩu thường trú tại xóm Luống, xã Thượng Cốc, huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình. Vì vậy, Tòa án nhân dân huyện Lạc Sơn thụ lý, giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 1 Điều 28; điểm a khoản 1 Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

Sau khi thụ lý vụ án, Tòa án tiến hành thông báo và tống đạt đầy đủ các văn bản cho các bên đương sự theo quy định tại khoản 1 Điều 175 và khoản 1, 2 Điều 177 của Bộ luật Tố tụng Dân sự. Tiến hành phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải theo quy định tại Điều 211 BLTTDS. Tiến hành hòa giải theo quy định tại Điều 205 BLTTDS để hai bên thỏa thuận với nhau việc giải quyết vụ án. Anh Quyền và chị Sim đã được Tòa án triệu tập hợp lệ đến phiên tòa, đã được đảm bảo thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình trong quá trình giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật. Nguyên đơn vắng mặt tại phiên tòa và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt; Tại phiên tòa lần thứ nhất, bị đơn anh Bùi Văn Quyền có mặt nhưng có sử dụng rượu, không đủ tỉnh táo để tham gia xét xử nên HĐXX phải hoãn phiên tòa lần thứ nhất. Anh Bùi Văn Quyền đã được triệu tập hợp lệ đến phiên tòa lần thứ hai nhưng vắng mặt không có lý do chính đáng. Căn cứ Điều 227; khoản 1 và khoản 3 Điều 228; Điều 238 Bộ luật Tố tụng dân sự, HĐXX tiến hành xét xử vắng mặt anh Quyền và chị Sim.

[2] Về quan hệ hôn nhân: Quan hệ hôn nhân giữa chị Sim và anh Quyền được xác lập trên cơ sở tự nguyện, có đăng ký kết hôn, là hôn nhân hợp pháp. Quá trình chung sống chị Sim và anh Quyền không có hạnh phúc do hai vợ chồng bất đồng quan điểm sống, anh Quyền nghiện rượu, thường xuyên đánh đập chị Sim, hai vợ chồng thường xuyên cãi vã, xung đột vì thế cuộc sống gia đình thường xuyên bất hòa. Từ những nhận định trên thấy mâu thuẫn giữa anh Quyền và chị Sim đã trầm trọng, mục đích hôn nhân không thể đạt được, tại các lời khai trong quá trình giải quyết vụ án anh Quyền đồng ý ly hôn với chị Sim, xét thấy việc anh Quyền và chị Sim tự nguyện ly hôn và phù hợp với quy định của pháp luật nên cần được chấp nhận.

[3] Về con chung: Quá trình chung sống, anh Quyền và chị Sim có 02 con chung là cháu Bùi Thị Minh Hằng và cháu Bùi Minh Châu, hiện nay chị Sim đang trực tiếp nuôi dưỡng. Vợ chồng ly hôn chị Sim đề nghị được trực tiếp nuôi dưỡng, giáo dục cả hai con chung và chưa yêu cầu anh Quyền thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn.

Theo quy định tại khoản 2 Điều 81 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014, khi vợ chồng ly hôn mà có con chung đủ 7 tuổi trở lên thì Tòa án bắt buộc phải xem xét nguyện vọng của con. Trong quá trình giải quyết vụ án cháu Bùi Thị Minh Hằng trình bày nguyện vọng được ở với chị Sim khi bố mẹ ly hôn.

Theo quy định tại Điều 17 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014 thì vợ, chồng bình đẳng với nhau, có quyền, nghĩa vụ ngang nhau về mọi mặt trong gia đình. Trên cơ sở nguyên tắc này có thể hiểu người cha và người mẹ bình đẳng với nhau về quyền và nghĩa vụ trong việc nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục con cái trong thời kỳ tồn tại quan hệ hôn nhân và ngay cả khi quan hệ hôn nhân chấm dứt. Tuy nhiên, theo kết quả xác minh tại địa phương nơi cư trú của chị Sim và anh Quyền: Chị Sim có chỗ ở ổn định, có công việc chính là làm ruộng, ngoài ra chị Sim còn làm thuê để kiếm thêm thu nhập, đủ điều kiện nuôi con; Anh Bùi Văn Quyền nghiện rượu, thường xuyên có hành vi bạo lực gia đình sẽ gây ảnh hưởng đến tâm lý, tính cách nếu giao con chung cho anh Quyền trực tiếp nuôi dưỡng. Hơn nữa, hai con chung là con gái, rất cần sự quan tâm, chăm sóc của người mẹ. Vì vậy, để đảm bảo quyền lợi và sự phát triển về mọi mặt của con chung cũng như để cho hai con chung có cuộc sống ổn định, tránh sự xáo trộn cần chấp nhận yêu cầu của chị Sim và nguyện vọng của con chung trên 07 tuổi, giao 02 con chung cho chị Sim trực tiếp nuôi dưỡng.

[4] Vấn đề cấp dưỡng nuôi con: Do chị Sim chưa đặt ra vấn đề cấp dưỡng nuôi con sau ly hôn, anh Quyền chưa có ý kiến trình bày về cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn nên HĐXX không xem xét là phù hợp với quy định tại các Điều 81, 82, 83 luật Hôn nhân và Gia đình. Vấn đề cấp dưỡng nuôi con sẽ được xử lý bằng một vụ án khác khi đương sự có yêu cầu.

[5] Về tài sản chung: không yêu cầu Tòa án giải quyết; công nợ chung: không có nên HĐXX không xem xét.

[6] Về án phí: Chị Sim phải chịu án phí ly hôn sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[7] Về quyền kháng cáo: Các đương sự có quyền kháng cáo trong thời gian luật định.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ Điều 51; Điều 56; Điều 58; Điều 81, 82, 83, Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014;

Căn cứ Điều 147, Điều 227, Điều 228, Điều 238, Điều 271 và Điều 273 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án

1. Về hôn nhân: Chị Bùi Thị Sim và anh Bùi Văn Quyền tự nguyện ly hôn.

2. Về con chung, cấp dưỡng: Giao 02 con chung là cháu Bùi Thị Minh Hằng, sinh ngày 16/12/2010 và cháu Bùi Minh Châu, sinh ngày 14/9/2019 cho chị Bùi Thị Sim tiếp tục trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi con chung 18 tuổi và có khả năng lao động hoặc đến khi có sự thay đổi khác. Anh Quyền chưa phải thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn.

Người không trực tiếp nuôi con có quyền, nghĩa vụ thăm nom con mà không ai được cản trở. Cha mẹ không trực tiếp nuôi con lạm dụng việc thăm nom con để cản trở hoặc gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom con của người đó. Cha, mẹ trực tiếp nuôi con cùng các thành viên gia đình không được cản trở người không trực tiếp nuôi con trong việc thăm nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con.

3. Về án phí: Chị Bùi Thị Sim phải chịu 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* án phí ly hôn sơ thẩm và được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp là 300.000 đồng *(Ba trăm ngàn đồng)* theo biên lai thu tiền số 0004499 ngày 02/6/2023 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Lạc Sơn. Chị Bùi Thị Sim đã nộp đủ án phí.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thì hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành theo quy định tại các Điều 6,7 và 9 Luật Thi hành án dân sự, thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

4. Về quyền kháng cáo: Án xử công khai. Nguyên đơn, bị đơn vắng mặt tại phiên toà có quyền kháng cáo bản án trong hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản sao bản án, hoặc ngày niêm yết bản sao bản án.

T/M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Nguyễn Thị Thanh Hoa

Nơi nhận:
- Tòa án nhân dân tỉnh Hòa Bình;
- VKSND tỉnh Hòa Bình;
- VKSND huyện Lạc Sơn;
- CCTHA huyện Lạc Sơn;
- UBND xã Thượng Cốc (Theo đăng ký kết hôn số 31 ngày 12/4/2010);
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THÀNH VIÊN HỘI ĐỒNG XÉT XỬ		**THẨM PHÁN** **CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**
1. Bùi Văn Lọt	**Bùi Thị Nhen**	**Nguyễn Thị Thanh Hoa**

QUYẾT ĐỊNH

1. Về hôn nhân: Chị Bùi Thị Sim và anh Bùi Văn Quyền tự nguyện ly hôn.

2. Về con chung, cấp dưỡng: Giao 02 con chung là cháu Bùi Thị Minh Hằng, sinh ngày 16/12/2010 và cháu Bùi Minh Châu, sinh ngày 14/9/2019 cho chị Bùi Thị Sim tiếp tục trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi con chung 18 tuổi và có khả năng lao động hoặc đến khi có sự thay đổi khác. Anh Quyền chưa phải thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn.

3. Về án phí: Chị Bùi Thị Sim phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) án phí ly hôn sơ thẩm và được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp là 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng) theo biên lai thu tiền số 0004499 ngày 02/6/2023 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Lạc Sơn. Chị Bùi Thị Sim đã nộp đủ án phí.